

Rettssakene og dommen etter 25. juni 2022

UNDERVISNINGSSOPPLEGG

I dette undervisningsopplegget skal du jobbe med oppgaver knyttet til rettssakene mot Matapour i 2024 og Bhatti i 2025, tilregnelighetsspørsmålet og mediernes påvirkning på straffesaker. I tillegg skal du svare på oppgaver om tidligere straffesaker Arfan Bhatti har vært involvert i.

Foto: Ane Hem /
NTB

1-2 skoletimer

Samfunnsfag

Samfunnskunnskap

Rettslære

10. trinn

VGS

Medie- og informasjonskunnskap

Rettssakene

Foto: Ole Berg-Rusten / NTB

Foto: Lise Åserud / NTB

Oppgaver

Svar på spørsmål til bildene over.

1. Hvilke personer ser du på bildet?
2. Hvilke straff ble Zaniar Matapour og Arfan Bhatti idømt og hva var begrunnelsen for dommene?
3. Hva betyr forvaring?
4. Hva betyr det at noen er strafferettslig tilregnelig?
5. Tre sakkyndige i rettssaken mot Matapour skulle vurdere om han var tilregnelig i gjerningsøyeblikket. En mente han var utilregnelig og to mente han var tilregnelig. Hva var de uenige om - og hvilke argumenter brukte de for å underbygge påstandene sine?
6. I rettssaken mot Arfan Bhatti mente sakkyndige at han viste tydelige tegn på psykopati, noe forsvarerne var uenige i ettersom Bhatti ikke har gjennomført noen tester eller undergått andre evalueringer. Hvorfor legges dette frem som bevis i rettssaken?

Tidligere straffesaker

Foto: Lise Åserud / NTB

Svar på spørsmålene til bildet over.

1. I 2008 ble Arfan Bhatti dømt for medvirkning til grovt skadeverk etter å ha skutt 13 skudd mot en synagoge i Oslo i 2006. Den gangen ble han frikjent for terror. Hva var rettens begrunnelse for å frifinne ham for terrorisme, og hva forteller dette om beviskravene i en rettsstat?
2. I rettssaken mot Bhatti før dommen 16. januar 2026 brukte aktoratet dommen fra 2008 som bevis på at holdningene og tankegangen hans ikke hadde endret seg. Retten mente at ideene som kom fram allerede i 2006 – blant annet ønsket om å ramme flest mulig mennesker – også kunne knyttes til terrorangrepet 25. juni 2022.

Hvorfor tror du retten mener det er viktig å se på en persons tidligere handlinger og holdninger når de vurderer medvirkning til terror? Hva kan dette si om rollen til personer som planlegger, påvirker eller støtter andre i en terrorcelle?

Medienes framstilling

Tegning: Christa Barlinn
Korvald

Oppgave: Medienes framstilling av rettssakene

Finn én eller flere artikler eller kronikker på nett som handler om rettssakene i 2008, 2024 eller 2025. Les teksten(e) nøye.

Skriv deretter en kort, reflekterende tekst der du undersøker hvordan rettssaken blir fremstilt i mediene.

I teksten din kan du blant annet reflektere over:

- hvilket språk og hvilke ord som brukes
- om framstillingen virker saklig eller følelsesladet
- hvem som får mest oppmerksomhet i artikkelen
- hvordan overskrift og bilder påvirker leseren
- hvilke tanker eller følelser teksten kan skape hos publikum

Målet er ikke bare å oppsummere innholdet, men å reflektere over hvordan medier påvirker måten vi forstår en rettssak på.

Tips: Under er det lenket til noen artikler som dere kan bruke når dere skal besvare refleksjonsspørsmålene i første del av oppgaven. Dere står også fritt til å finne egne relevante artikler eller kronikker.

Kilder

FORDYPNINGSARTIKKEL: RETTSPROSESSENE ETTER 25. JUNI 2022

25juni.no

Videre lesing

LENKE

To av de sakkyndige: Har ikke sett anger for angrepet

LENKE

Sakkyndig: Mener Matapour må behandles for schizofreni hele livet

LENKE

Sakkyndige: Arfan Bhatti fikk full score på psykopati-undersøkelse